

SOPHiSM

**Μια απάντηση στη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο
μέσα από την ενίσχυση της υψηλής ποιότητας
επαγγελματικής δημοσιογραφίας και της
δημοσιογραφίας των πολιτών**

Ειρήνη Βλάχου

“LEGAL FRAMEWORK AND ASPECTS”

Νομοθετικό πλαίσιο για την τιμώρηση του ρατσιστικού λόγου στην Ελλάδα

Νομοθετικό πλαίσιο για την τιμώρηση των εγκλημάτων μίσους

- Διεθνής Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για την Εξάλειψη όλων των μορφών των Φυλετικών Διακρίσεων, (ICERD), (1965/69) (Ν.Δ. 494/ 1970)
- Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών
- **Απόφαση Πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου που βασίζεται στην προϋσχύσασα Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως στα άρθρα 29, 31 και 34 παράγραφο 2 στοιχείο β' (ήδη άρθρα 67 παρ. 3 και 83 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης),**
- Οδηγία 2000/43/ΕΚ «περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής», στους τομείς της απασχόλησης, εργασίας, συμμετοχής σε σωματεία και επαγγελματικές οργανώσεις, στην εκπαίδευση, σε κοινωνικές παροχές και την πρόσβαση στη διάθεση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται στο κοινό
- Οδηγία 2000/78/ΕΚ «για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», μόνο στον τομέα της απασχόλησης και εργασίας

Νομοθετικό πλαίσιο για την τιμώρηση των εγκλημάτων μίσους

- Άρθρο 81Α Ποινικού Κώδικα
- Ν. 927/1979 «περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις», ως ισχύει μετά τον Ν. 4285/2014 (αντιρατσιστικός νόμος)
- Ν.4443/2016, Ενσωμάτωση των Οδηγιών κατά των διακρίσεων
- Άρθρο 361B Ποινικού Κώδικα
- Π.δ. 109/2010 Εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2010/13/Ε.Ε. άρθρα 4 παρ 2 και 7 Άρθρο 4 παρ.2. : *Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να αποφασίσει την προσωρινή απαγόρευση με κάθε τεχνικό μέσο της αναμετάδοσης των τηλεοπτικών προγραμμάτων του προηγούμενου εδαφίου, μόνον εφόσον το περιεχόμενο των προγραμμάτων αυτών: α) παραβιάζει κατά πρόδηλο, σοβαρό και κατάφωρο τρόπο τους κανόνες και τις αρχές που διέπουν την προστασία των ανηλίκων από το περιεχόμενο των τηλεοπτικών προγραμμάτων, ή/και β) ενθαρρύνει το μίσος λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, πεποιθήσεων, εθνικότητας, αναπηρίας, ηλικίας και σεξουαλικού προσανατολισμού.*

και Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων οφείλουν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες να μην προκαλούν μίσος λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, πεποιθήσεων, εθνικότητας, αναπηρίας, ηλικίας και σεξουαλικού προσανατολισμού. Επίσης, οφείλουν να μην εκμεταλλεύονται τις δεισιδαιμονίες και προλήψεις των ανθρώπων.

Νομοθετικό πλαίσιο για την τιμώρηση των εγκλημάτων μίσους

- **Π.Δ. 77/2003** περί του κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών Άρθρο 4. **Δυσμενείς διακρίσεις:** 1. Δεν επιτρέπεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο ο οποίος, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, μπορεί να ενθαρρύνει, τον εξευτελισμό, την κοινωνική απομόνωση ή τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους από μέρος του κοινού βάσει ιδίως του φύλου, της φυλής, της εθνικότητας, της γλώσσας, της θρησκείας, της ιδεολογίας, της ηλικίας, της ασθένειας ή αναπηρίας, του γενετήσιου προσανατολισμού ή του επαγγέλματος. 2. Δεν επιτρέπεται η προβολή μειωτικών, ρατσιστικών, ξενοφοβικών ή σεξιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών καθώς και μισαλλόδοξων θέσεων και γενικά δεν πρέπει να θίγονται εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες.
- **Π.Δ. 120/2008** “Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού
- **Ν 3938/2011 και Π.Δ. 78/2011** «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη».
- **Π.Δ. 132/2012** «Σύσταση Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας – Τροποποίηση διατάξεων π.δ. 14/2001

Νομικό Πλαίσιο για το ρατσιστικό λόγο στην Ελλάδα

- Ρητορική μίσους: ο λόγος ως πράξη, ο επιτελεστικός λόγος
 - κάθε λέξη, φράση ή πρόταση που έχει στόχο να πλήξει, να υποβιβάσει, να καθυβρίσει, να ταπεινώσει, να πληγώσει, να διασύρει, να περιθωριοποιήσει, να χλευάσει, να εμπαιξει, να περιγελάσει (κτλ) ένα πρόσωπο ή μια ομάδα προσώπων για λόγους που προκαθορίζονται βιολογικά ή κοινωνικά, είναι δηλαδή πέρα από τον έλεγχο ή την επιλογή των προσώπων αυτών.
 - Λόγοι: φυλετική και εθνοτική καταγωγή, το θρήσκευμα, το φύλο, η αναπηρία, η ηλικία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα του κοινωνικού φύλου κτλ.
 - Η ρητορική μίσους εκτός από τον προφορικό λόγο μπορεί να εκφέρεται και μέσω του τύπου, εικονογραφήσεων και άλλων μέσων.
 - Κλιμάκωση – σχέση με το ποιος εκφέρει τη ρητορική μίσους/ σχέση με ρατσιστική βία

Νομικό Πλαίσιο για το ρατσιστικό λόγο στην Ελλάδα

- Δεν αποτελεί έγκλημα κάθε εκφορά ρατσιστικού λόγου στην Ελλάδα
- Ποιος ρατσιστικός λόγος τιμωρείται;
- Αυτός που εκφέρεται **δημόσια και προτρέπει** σε ρατσιστική βία.

- Αυτός που **εξυβρίζει ρατσιστικά**

Ποιος λόγος προτρέπει σε βία (Ν. 927/1979, Ν. 4285/2014)

[Ν. 4285/2014](#): «Άρθρο 1. Δημόσια υποκίνηση βίας ή μίσους.

1. Όποιος **με πρόθεση, δημόσια**, προφορικά ή δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, **υποκινεί, προκαλεί, διεγείρει ή προτρέπει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία** κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή την αναπηρία, **κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή ενέχει απειλή για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα των ως άνω προσώπων**, τιμωρείται με φυλάκιση τριών (3) μηνών έως τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή πέντε έως είκοσι χιλιάδων (5.000 - 20.000) ευρώ.
2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος με πρόθεση και με τα μέσα και τους τρόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, **υποκινεί, προτρέπει, προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη φθοράς ή βλάβης πραγμάτων**, εφόσον αυτά χρησιμοποιούνταν από τις παραπάνω ομάδες ή πρόσωπα, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη.
3. Αν η πρόκληση, προτροπή, διέγερση ή υποκίνηση των προηγούμενων παραγράφων **είχε ως αποτέλεσμα την τέλεση εγκλήματος**, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή δεκαπέντε έως τριάντα χιλιάδων (15.000-30.000) ευρώ.

Τι σημαίνουν οι λέξεις του Νόμου;

- **Δημόσια:** **μπορεί να εισακουστεί και να επηρεάσει οποιονδήποτε δέκτη,** ανεξάρτητα αν τελείται σε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο και με δημόσιο ή ιδιωτικό μέσο, όπως είναι ο τύπος με τέτοιο μέσο και σε τέτοιο τόπο **ώστε να μπορεί να ακουσθεί από οποιονδήποτε θέλει να την ακούσει**
- **Προτροπή:**
Παρότρυνση, παρόρμηση, διέγερση, ενθάρρυνση και παρακίνηση.
Όχι όταν ο ομιλών αποβλέπει με το λόγο του μόνο στην αποδοχή των απόψεών του.
- **Πρόθεση:** να γνωρίζει και να θέλει να προτρέψει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία.....λόγω

Υπόθεση Αγίου Παντελεήμονα (Πρωτ.Αθ 65738/2014)

Οι φράσεις που ειπώθηκαν προφορικά, σε καφενείο του Αγ. Παντελεήμονα, παρουσία τουλάχιστον τριών προσώπων, κατόπιν διέλευσης πεζών αλλοδαπών....

«γιατί είμαστε έτοιμοι να ανοίξουμε τους φούρνους. Σαπούνια γιατί είναι και ωραίο. Ξέρεις όχι για ανθρώπους. Γιατί είναι χημικοί αυτοί, μπορεί να πάθουμε κανα...να βγάλουμε κανένα καντήλα, κάτι τέτοιο. Θα τα 'χουμε σαπούνια για τα αμάξια, σαπούνια να πούμε για τα πεζοδρόμια....θα φτιάχνουμε κτίρια να πούμε, κανα λαμπαντέρ θα φτιάξουμε το δέρμα τους, τα μαλλιά θα τα παίρνει ο θα τα πουλά στο Μοναστηράκι να πούμε να κάνουν μπεγλέρια οι ξένοι».....»

Πώς κρίνετε τις παραπάνω φράσεις σύμφωνα με αυτά που είπαμε για την ποινικοποίηση του ρατσιστικού λόγου;

Υπόθεση Αγίου Παντελεήμονα (Πρωτ.Αθ 65738/2014)

έστω και αν περιέχουν υπερβολή, καταδεικνύουν τις απόψεις του κυρίως στην πρόσκληση δημόσια σε διάφορους άλλους να προβαίνουν σε ξυλοδαρμό, να εξυβρίζουνείναι δε ικανές να προκαλέσουν διακρίσεις εις βάρος αλλοδαπών, αφού αναφέρονται ως όντα κατώτερα, μίσος διότι φαίνεται να καταλαμβάνουν τον ζωτικό χώρο των Ελλήνων και βία κυρίως κατά ομάδων με συγκεκριμένα φυλετικά χαρακτηριστικά»

Ρατσιστικός λόγος που τιμωρείται

Αυτός που τον εκφέρει, το κάνει **δημόσια**,
και με την εκφορά του **θέλει να προτρέψει** τους ακροατές του
σε πράξεις που υποκινούν σε βία, διακρίσεις, μίσος
κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων
λόγω συγκεκριμένων χαρακτηριστικών τους
εκθέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη ζωή, την ελευθερία, τη σωματική ακεραιότητα
τους και τη δημόσια τάξη

Άλλος ρατσιστικός λόγος που τιμωρείται

- Άρθρο 2 Ν.4285/2014 «Δημόσια επιδοκιμασία ή άρνηση εγκλημάτων:

Όποιος με πρόθεση, δημόσια, προφορικά ή δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, επιδοκιμάζει, ευτελίζει ή κακόβουλα αρνείται την ύπαρξη ή τη σοβαρότητα εγκλημάτων γενοκτονιών, πολέμου, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, του Ολοκαυτώματος και των εγκλημάτων του ναζισμού που έχουν αναγνωρισθεί με αποφάσεις διεθνών δικαστηρίων ή της Βουλής των Ελλήνων **και** η συμπεριφορά αυτή στρέφεται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους της που προσδιορίζεται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό, "τα χαρακτηριστικά φύλου" ή την αναπηρία, **όταν** η συμπεριφορά αυτή εκδηλώνεται κατά τρόπο που μπορεί να υποκινήσει βία ή μίσος ή ενέχει απειλητικό ή υβριστικό χαρακτήρα κατά μίας τέτοιας ομάδας ή μέλους της, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου.»

- Εξύβριση με ρατσιστικό κίνητρο 361 + 81 Π.Κ.

Δημόσια επιδοκιμασία ή άρνηση εγκλημάτων Ζητήματα από το άρθρο 2

- **Υπόθεση «Φίλη»:** δηλώσεις του νέου τότε Υπουργού Παιδείας Νίκου Φίλη ότι είναι πιο σωστό επιστημονικά να μιλάμε για εθνοκάθαρση παρά για γενοκτονία των Ποντίων προκάλεσαν τις διαμαρτυρίες των κομμάτων της αντιπολίτευσης και την οργή των ποντιακών σωματείων, που απείλησαν να τον μηνύσουν με βάση το άρθρο 2 του αντιρατσιστικού νόμου. Η απειλή στηρίχθηκε στην αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων από την Βουλή των Ελλήνων ήδη από το 1994.

Δημόσια επιδοκιμασία ή άρνηση εγκλημάτων

Ζητήματα από το άρθρο 2

- **Υπόθεση «Ρίχτερ»:** άσκηση ποινικής δίωξης σύμφωνα με το άρθρο 2 στο Γερμανό ιστορικό Χάινς Ρίχτερ για άρνηση των εγκλημάτων του ναζισμού σε βάρος του Κρητικού λαού στο βιβλίο του «*Η μάχη της Κρήτης*» Heinz A. Richter, Η μάχη της Κρήτης, μεταφρ. Ε. Παναγιωτάτου, Αθήνα, Εκδόσεις Γκοβόστη, 2011
- **«.....Επιπροσθέτως, παραβίασε την ελευθερία του λόγου και την ακαδημαϊκή ελευθερία,** δοθέντος ότι οι νόμοι που «αναγνωρίζουν» (ή θεσπίζουν) ιστορικά γεγονότα, ακόμη κι αν εκφράζουν την πλειοψηφία, δεν μπορούν σε μια δημοκρατική και πλουραλιστική κοινωνία και σύγχρονο κράτος δικαίου να αποτελούν τη βάση δεσμευτικών κανόνων που να συνεπάγονται νομικές απαγορεύσεις και κυρώσεις.
.....
- Τούτων δοθέντων, το άρθρο 2 του Ν. 4285/14 με το οποίο αντικ. το άρθρο 2 του Ν. 927/1979 κατά το σκέλος που παραπέμπει σε γενοκτονίες και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και πολέμου που έχουν αναγνωριστεί «με αποφάσεις της Βουλής των Ελλήνων» είναι αντίθετο με το Σύνταγμα και το Ευρωπαϊκό δίκαιο, και, ως εκ τούτου, ανίσχυρο και ανεφάρμοστο.

Κατόπιν τούτων, ο κατηγορούμενος κηρύσσεται αθώος».

Ρατσιστικός λόγος στα ΜΜΕ

Υπέρτιτλος σε τηλεοπτικό ρεπορτάζ

«ΕΚΑΝΑΝ ΤΟΥΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΖΕΣ ΤΩΝ ΕΠΩΝΥΜΩΝ»....

Το ΕΣΡ επέβαλε σύσταση στο σταθμό για παράβαση του Κώδικα δεοντολογίας (άρθρο 4 π.δ. 77/2003) διότι

«πρόκειται περί χαρακτηρισμού μειωτικού για πρόσωπα προερχόμενα από τις Φιλιππίνες και θίγοντος την εις την Ελλάδα ευρισκόμενη μειονότητα αυτών»

και κάλεσε το σταθμό να μην προβάλλει από τις εκπομπές του

«μειωτικά, ρατσιστικά, ξενοφοβικά ή σεξιστικά μηνύματα και χαρακτηρισμούς, καθώς και μισαλλόδοξες θέσεις»

και γενικά να μην θίγει *«εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες, με απειλή αυστηροτέρων κυρώσεων».*

Ρατσιστικός λόγος στα ΜΜΕ

Υπέρτιτλος σε τηλεοπτικό ρεπορτάζ

**«ΕΚΑΝΑΝ ΤΟΥΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΖΕΣ ΤΩΝ ΕΠΩΝΥΜΩΝ»....**

ΣτΕ 1196/2011 Δ τμήμα:

Ο υπότιτλος συνιστά, χαρακτηρισμό, ο οποίος,
αφ' ενός ως **στηριζόμενος στη διαφορετική φυλετική καταγωγή** των προσώπων
αφ' ετέρου ως **συντηρών την αναπαραγωγή στερεοτύπων** περί την συνήθη άσκηση εκ μέρους τους επαγγελματικών
δραστηριοτήτων παροχής οικιακών υπηρεσιών,
απαξιώνει τα ως άνω πρόσωπα ατομικώς
και ως ανήκοντα σε συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα.

Είναι λοιπόν **εξ ορισμού μειωτικός** και η χρήση του **δεν μπορεί να δικαιολογηθεί** χάριν του σκοπού της αντικειμενικής ενημέρωσης της κοινής γνώμης,
δοθέντος ότι **δεν παρίστατο ως επιβεβλημένος για την απόδοση της ουσίας του μεταδιδόμενου γεγονότος ή του δημοσιογραφικού και πολιτικού σχολιασμού του**

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

Σε άρθρο που δημοσίευσε στο προσωπικό του ιστολόγιο με τίτλο «ΑΠΟΒΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΗΚΩΣΑΝ ΚΕΦΑΛΙ! Ας μιλήσουμε έξω από τα δόντια ΦΤΥΣΤΕ ΤΟΥΣ!» έγραψε μεταξύ άλλων: «Η ομοφυλοφιλία είναι εκτροπή από τους νόμους της φύσεως! Είναι κοινωνικό κακούργημα! Είναι αμαρτία! Όσοι, λοιπόν, είτε βιώνουν, είτε την υποστηρίζουν δεν είναι φυσιολογικοί άνθρωποι! Είναι αποβράσματα της Κοινωνίας! Δυστυχώς, αδελφοί μου, σήμερα την Ελλάδα διοικούν και μερικά τέτοια ανθρωπάκια! Ασφαλώς αποτελούν μια μικρή μειοψηφία στο σύνολο των Μελών της Βουλής των Ελλήνων! Υπάρχουν όμως! Είναι αποβράσματα της κοινωνίας, περιθωριακοί άνθρωποι, ελαττωματίες, εξευτελισμένοι, άνθρωποι του σκότους οι οποίοι τώρα πια με την ευκαιρία της υπεροχής της αριστερής πτέρυγας σήκωσαν πια κεφάλι! Σας συμβουλεύω: Μη τους πλησιάζετε! Μη τους ακούτε! Μη τους εμπιστεύεσθε! Είναι οι κολασμένοι της Κοινωνίας! Δικαίωμά τους, βέβαια, είναι κρυφά - ιδιωτικά- να ζουν όπως θέλουν! Αλλά κάποιοι ξεφτυλισμένοι δεν μπορούν να υπερασπίζονται δημοσίως τα πάθη της ψυχής των! Την Ελλάδα μας διοικούν σήμερα πια άθεοι άνθρωποι!

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

«.....Σας υπενθυμίζω, λοιπόν, τα λόγια του της : “..... ” Ε, λοιπόν αυτούς τους ξεφτυλισμένους, **φτύστε τους!** Αποδοκιμάστε τους! Μαυρίστε τους! Δεν είναι άνθρωποι! Είναι εκτρώματα της φύσεως! Ψυχικά και πνευματικά πάσχουν! Είναι άτομα με νοητική διαταραχή! Δυστυχώς, αυτοί είναι τρις-χειρότεροι και πολύ πιο επικίνδυνοι από κάποιους, που ζουν στα τρελοκομεία! Μη διστάζετε, λοιπόν! Όταν και όπου τους συναντάτε, φτύστε τους! Μη τους αφήνετε να σηκώσουν κεφάλι! Είναι Επικίνδυνοι! Η Εκκλησία μας προσεύχεται γι` αυτούς ως εξής : ‘Εκλείπομεν αμαρτωλοί από της γης και άνομοι ώστε μη υπάρchein αυτούς’ (Ψαλμός 103). Δηλ. Ας εξαφανισθούν από τη γη όλοι οι αμαρτωλοί και όλοι οι άνομοι, ώστε να μην υπάρχουν! Στον αγύριστο να πάνε όλοι αυτοί οι καταραμένοι!»

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

Μον. Πλημμ. Αιγ. 322/2018:

« Εξάλλου, ενόψει όλων των παραπάνω, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο κατηγορούμενος με την ιδιότητα του Μητροπολίτη ... κατέκρινε με το επίμαχο δημοσίευμα, έχοντας ως υπόβαθρο τις θρησκευτικές καταβολές και πεποιθήσεις του και ενόψει της ψήφισης του νομοσχεδίου για το σύμφωνο συμβίωσης που θα συμπεριελάμβανε και τα ομόφυλα ζευγάρια, με δυσάρεστες και οξείες εκφράσεις **τους πολιτικούς, που υποστήριζαν το νομοσχέδιο** χωρίς όμως να προκύπτει από τις αόριστες περί αντιθέτου καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας ή άλλο αποδεικτικό μέσο ότι διήγειρε τους πολίτες σε εχθροπάθεια, όπως αυτή ορίσθηκε παραπάνω, ήτοι σε εξωτερίκευση αισθημάτων μίσους (βλ. Ι. Μανωλεδάκης, ό.π. σελ. 234), σε βάρος των ομόφυλων ζευγαριών και προσώπων. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να κηρυχθεί αθώος ο κατηγορούμενος για τις πράξεις για τις οποίες κατηγορείται και οι οποίες δεν στοιχειοθετούνται κατά την αντικειμενική τους υπόσταση.»

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

- Άρειος Πάγος 858/2020** : «.....Ο κατηγορούμενος, δεν εξέφρασε απλώς τη γνώμη του επ' ευκαιρία της κατάθεσης του νομοσχεδίου για το σύμφωνο συμβίωσης στα πλαίσια της ελευθερίας έκφρασης αλλά υπερέβη το όριο της λεκτικής ευπρέπειας. Ο λόγος του ενείχε «απειλητικό» περιεχόμενο, κατά την έννοια του άρθρου 1 του **927/1979** όπως τροπ/κε και νυν ισχύει με το άρθ. 1 Ν. **4285/2014**, καθώς **στοχοποίησε** προσδιορίζοντας με **απόλυτα διακριτό τρόπο τα άτομα που ανήκουν στην ομάδα των ομοφυλοφίλων** με τρόπο αντικειμενικά πρόσφορο να περιάγει **τρόμο και ανησυχία στα μέλη της** με την αναγγελία επικείμενου κακού («μαυρίστε τους», «φτύστε τους»), ήτοι παράνομης πράξης, η οποία θα αφορά σε άμεσο και επικείμενο κίνδυνο της ειρηνικής και ομαλής κοινωνικής συμβίωσης και των δικαιωμάτων της ομάδας αυτής, μέλους ή μελών της....»

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

- **Άρειος Πάγος 858/2020** : «..... Ο λόγος του ήταν πρόσφορος να *παραγάγει άμεσο και επικείμενο κίνδυνο να διαταράξει την ειρηνική και ομαλή κοινωνική συμβίωση και τα δικαιώματα της ομάδας των ομοφυλοφίλων* καθώς *εκφθέρθηκε από εκκλησιαστικό ιεράρχη* του οποίου η άποψη λόγω της παραπάνω ιδιότητάς του έχει αυξημένο κύρος και επιρροή, ιδιαίτερα στους πολυάριθμους πιστούς της ορθόδοξης χριστιανικής θρησκείας που είναι το επίσημο θρήσκευμα στη χώρα μας και της μεγάλης πλειοψηφίας των κατοίκων της χώρας. Εκδηλώθηκε δε δημοσίως με την ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, με σαφή σκοπό τη δημιουργία απόφασης σε άλλον ή άλλους, σε συνθήκες ήδη υπάρχουσας κοινωνικής έντασης ενόψει της επικείμενης ψήφισης του συμφώνου συμβίωσης μεταξύ ζευγαριών, ετερόφυλων και *ομόφυλων δια αναρτήσεως δημοσιεύματος στο προσωπικό του ιστολόγιο, δηλαδή με τρόπο που καθιστούσε δυνατό να πληροφορηθεί το περιεχόμενο του μεγάλος αριθμός ατόμων, το κατέστησε δηλαδή προσιτό σε ευρύτατο κοινό.* Ήταν δε ιδιαίτερα υψηλή η ένταση της χρησιμοποιούμενης φρασεολογίας, το ύφος και ο τόνος του λόγου του καυστικά.

Διαδίκτυο/ Υπόθεση Αμβρόσιου

- Άρειος Πάγος 858/2020** : «..... Η συμβουλή που δίνει ο κατηγορούμενος Μητροπολίτης σχετικά με τους ομοφυλοφίλους είναι ο **πλήρης κοινωνικός αποκλεισμός και η αποβολή τους από το κοινωνικό σώμα**. Η χρήση των λέξεων δεν είναι αμφίσημη αλλά σαφής, ακόμη και με την γραμματική ερμηνεία..... Συνεπώς ο λόγος αυτός ο οποίος και από την ίδια τη γραμματική και συντακτική του διατύπωση είναι προφανές ότι αναφέρεται σε υποκείμενα, σε πρόσωπα, και όχι σε πράξεις, περιλαμβάνει διαρκείς και συστηματικές προτροπές σε βία, διακρίσεις και μίσος σε βάρος των ομοφύλων και καλεί σε πράξεις Ο Μητροπολίτης **καλεί σε λιντσάρισμα, με ενεργό συμμετοχή πολιτών**, προσπαθώντας μάλιστα να άρει τις όποιες επιφυλάξεις και ενδοιασμούς τους με τη φράση **«μη διστάζετε»**. Αυτό το **λεκτικό σφυροκόπημα**, οι **διαρκείς προτροπές**, εντείνει αφενός την αίσθηση του επείγοντος, και άρα την αναγκαιότητα για άμεση ανάληψη δράσης και αφετέρου την πεποίθηση ότι οι ομοφυλόφιλοι είναι μιαρό και νοσηρό σώμα μέσα στην κοινωνία, μια «εστία κοινωνικής μόλυνσης», που πρέπει να εξαφανιστεί με άμεσο και βίαιο τρόπο.»

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!